

PALIJŠČINA
(bere dr. Luka Repanšek)

Sīhacammajātaka

Atīte Bārāṇasiyaṃ Brahmadatte rajjaṃ kārente Bodhisatto kassaka-kule nibbattivā, vayappatto kasikammena jīvikam kappesi. Tasmim kāle eko vāṇijo gadrabha-bhārakena vohāraṃ karonto vicarati. So gatagataṭṭhāne gadrabhassa piṭṭhito bhaṇḍikam otāretvā, gadrabham sīhacammena pārūpitvā, sāliyavakhette vissajjeti. Khettarakkhakā taṃ disvā sīho ti saññāya upasaṃkamtum na sakkonti.

Ath' ekadivasaṃ so vāṇijo ekasmim gāmadvāre nivāsaṃ gahetvā pātarāsaṃ pacāpento tato gadrabham sīhacammam pārūpitvā yavakhettaṃ vissajjesi. Khettarakkhakā sīho ti saññāya taṃ upagantum asakkontā gehaṃ gantvā ārocesum. Sakalagāmaṃvāsino āvudhāni gahetvā saṃkhe dhamentā bheriyo vādentā khettasamīpaṃ gantvā unnadimsu. Gadrabho maraṇabhaya bhīto gadrabha-ravaṃ ravi. Ath' assa gadrabhabhāvaṃ ñatvā Bodhisatto paṭhamam gātham āha:

*etaṃ sīhassa naditaṃ na vyagghassa na dīpino,
pāruto sīhacammena jammo nadati gadrabho ti.*

Tattha jammo ti lāmako. Gāmaṃvāsino pi tassa gadrabhabhāvaṃ ñatvā aṭṭhīni bhañjantā pothetvā sīhacammaṃ ādāya agamaṃsu. Atha so vāṇijo āgantvā taṃ vyaṇṇappattaṃ gadrabham disvā dutiyaṃ gātham āha:

*Ciraṃ pi kho taṃ khādeyya gadrabho haritaṃ yavaṃ
pāruto sīhacammena, ravamāno ca dūsayīti.*

Tasmim evaṃ vadante yeva gadrabho tatth' eva mari. Vāṇijo pi taṃ pahāya pakkāmi.

Džataka¹ o oslu v levji koži

Ko je v Varanasiju vladal Brahmadata, se je Bodhisattva rodil v družini nekega kmeta. Ko je odrasel, si je kruh služil z oranjem polj. Tiste dni se je tam okrog mudil tudi nek trgovec, ki je imel oslička, kateremu je na hrbet oprtal vse stvari, ki jih je prodajal. Kamorkoli je prišel, mu je imel navado s hrbta vzeti vreče, čezenj vreči levjo kožo in ga spustiti na riževa in ječmenova polja. Ko so ga tisti, ki so pazili na polja, videli, so seveda mislili, da je lev in se mu zato niso upali približati.

Nekega dne se je ta isti trgovec zopet ustavil v neki vasi. Medtem ko si je pripravljaj zajtrk, je svojega osla pokril z levjo kožo in ga spustil na polje. Čuvaji so mislili, da je lev, in se mu niso upali približati, pač pa so zbežali in zagnali vik in krik. Vaščani so pograbili za orožje in stekli na polje ter kričali, bobnali in trobili. Osel se jih je tako ustrašil, da je pričel čisto po oslovsko rigati. In Bodhisattva je videl, da gre za navadnega osla. Takole je dejal:

*“Ne vidim ne leva ne tigra, še leopard ni,
pač pa osliček, ki koža ga levja odeva!”*

Takoj ko so vaščani sprevideli, da imajo opravka z navadnim oslom, so ga tako pretepli, da so mu polomili vse kosti, levjo kožo pa so odnesli s sabo. Ko je tja prihitel trgovec, je videl, kaj hudega se je pripetilo njegovemu osličku, in dodal je še drugo kitico:

*“Dolgo bi lahko se osel pasel na ječmenu zlatem, saj levja koža ga je skrivala,
a ni bil pameten in je zarigal ter bridke udarce si prisluzil!”*

Ko je to povedal do kraja, je osel že poginil, trgovec pa se je obrnil in odšel.

Prevedel Luka Repanšek.

¹ Iz pripovedi o preteklih življenjih Gajtame Buddhe.